

Tekst en foto's Annet Künneke

In de vorige aflevering van *Bijenhouden* beschreef ik dat mijn bijenkoningin met gele stip er met de helft van haar gevolg vandoor was gegaan. Daarna heb ik de rest van het volk samen met één gesloten moerdop verder met rust gelaten had. Iedere avond legde ik mijn oor tegen de kast, maar ik hoorde geen getuut en gekwaak. Dat zou ik alleen maar horen als ik nog een andere moerdop over het hoofd had gezien. Dat kan namelijk heel goed gebeuren. Mijn bijen zijn er niet voor niets vandoor gegaan! Ik kon luisteren wat ik wilde, maar geen getuut te horen. Ik dacht: "Hopelijk heb ik niets fout gedaan". Later hoorde ik dat een koningin die alleen geboren wordt, niet tuut. Weer wat geleerd.

De groene koningin

"Denk als een bij"

Volgens de kalender was het zover. Ik was er helemaal klaar voor. Ik hoopte mijn nieuwe koningin te aanschouwen samen met het prille begin van haar broednest.

Alle spullen om de koningin een kleurtje te geven lagen klaar. Koninginnenclip, merkbuisje met stempel en een groene pen. Eigenlijk had ik blauw voor 2015 moeten gebruiken, maar alle pennen waren uitverkocht behalve deze groene. Nu is mijn koningin een jaartje jonger maar dat onthoud ik wel en ik schrijf het op.

De kast stond er nog net zo bij als na het zwermen. Bodem, twee broedkamers, een koninginnenrooster, een honingkamer en een dak. Aan de buitenkant niets te zien. Op het vlieggat na natuurlijk. Daar was het tamelijk rustig. Af en toe een bijtje met heel soms wat stuifmeel bij zich. Wat zouden ze doen daarbinnen? Een oude kennis heeft me ooit gezegd: "Denk als een bij...". Ik kon niets bedenken. Het moment was daar. Deksel eraf. Ha! Eindelijk was er iets in de honingkamer gebeurd. Plekjes nectar van 10 bij 10 cm. Dat was twee weken geleden nog niet zo. Toen waren ze aan het bouwen op de nieuwe kunstraat. Het is ook niet gemakkelijk zo'n bijenleven.

Alles moet echt van het begin af aan opgebouwd worden bij een beginnend imker zoals ik er een ben. Ik was zo trots als een pauw.

Wat ik in de broedkamers aantrof was echter niet echt hoopvol. Ik snapte er niets van. Overal alleen maar nectar en hier en daar wat honing en zeer weinig stuifmeel. Dat was het. Het ergste van alles vond ik, dat de moerdop totaal verdwenen was en ik nergens mijn vurig gewenste koningin zag. Teleurstelling alom. Wat nu? Maar weer bellen en om raad vragen wat ik nu weer moest doen.

Wat kreeg ik te horen? "Lieve Annet, een pasgetrouwd stel vindt het ook niet leuk als je van het begin af aan bij hen in huis meekijkt. Dat is bij de bijenkoningin en haar volk net zo. Laat hen met rust en gun ze de tijd." Nou, daar kon ik het mee doen. Wachten maar weer.

Ik vond en vind dat ik echt heel geduldig ben geweest. Ik keek iedere dag vol interesse, verwondering en hoop naar het vlieggat en liet de bijen verder met rust. En dat gedurende nog eens 12 dagen!

Als de koningin geboren is op de door mij uitgerekende datum, dan is ze ondertussen bijna vier weken oud. Nu moet ik echt wel kunnen kijken.

Ik bereid me mentaal voor op het openen van de twee bijenkasten. Volk 1 met hopelijk een nieuwe koningin en volk 2 met mijn oude koningin met de gele stip. Alle spulletjes die ik nodig heb, liggen net als twee weken geleden weer klaar.

De situatie in het volk van de geschepte zwerm

Eerst volk 2 bekeken. Dat is de door mijzelf geschepte zwerm van vier weken geleden. Aan het vlieggat te zien halen de werksters van dit volk best wel veel stuifmeel. Zij zullen nu wel een aardig broednestje opge-

bouwd hebben. Een week na het zwermen had ik namelijk al eitjes en minilarfjes gezien! Ik besluit in de bovenste broedkamer te beginnen met mijn controle, omdat de onderste broedkamer er pas een week onder staat. Daar zal nog niet zoveel gebeurd zijn. Volk 2 blijkt inderdaad een prachtig volk te zijn met veel eitjes, larfjes en gesloten broed. BRIAS, broed in alle stadia, met een mooi 'woord'. Er is genoeg voer aanwezig. In de nieuwe onderste broedkamer is ook de helft al uitgebouwd. Volk 2 heeft het druk. Mochten er weer geen eitjes in mijn oude volk (1) zitten, dan kan ik van dit gezonde volk een raampje eitjes en larfjes lenen voor het maken van een nieuwe koningin. Er kan namelijk veel fout gegaan zijn in deze voor mij lange vier weken! Ik probeer daar maar niet aan te denken en blijf positief.

De situatie in het afgezwermde volk

Nu is het de beurt aan volk 1, het afgezwermde volk. Er gaat van alles door mijn hoofd. Vele scenario's passeren de revue. De spulletjes liggen klaar. Ik ben zen en rustig. Dat is goed als je met bijen werkt. Rustig zijn en niet te vlug zijn in je bewegingen. Dak en deksel eraf, honingkamer open maken. Yes, ik zie op ongeveer 8 ramen hele stukken met verzegelde honing. Ik weet dat het dit jaar niets meer wordt met honing oogsten voor mij, omdat de bijen in dit proces al verder zouden moeten zijn. Die illusie was me al ontnomen. Maar ondanks dat, ben ik blij dat ik verzegelde stukken honing tussen al de nectar op de raten zie! Mooi zo. Mijn bijen kunnen het!

Nu de volgende laag. Ik begin met de bovenste broedkamer. Als daar geen eitjes of larfjes te zien zijn, hoef ik helemaal niet eens verder te gaan. De koningin begint immers altijd met haar broednestje in de bovenste kamer. Op hoop van zegen...

Eerste raam eruit. Niks. Tweede en derde raam ook alleen maar nectar en honing. In het vierde raam tot mijn verbazing maar weinig honing en nectar en verder lege cellen. Of toch niet? Even goed tegen het licht

Een oude kennis heeft me ooit gezegd:
"Denk als een bij..."

houden. En ja hoor! Eitjes! Overal minuscuul kleine eitjes. Er is een koningin in mijn volk!!! YES!!!!

Bij de volgende ramen val ik van de ene verbazing in de andere. Overal zie ik gesloten broed, eitjes en prachtige witte, glimmende larven! De koningin moet vlak na mijn vorige controle, 12 dagen geleden, hard aan de slag gegaan zijn. Op het achtste raam loopt mijn nieuwe koningin druk heen en weer. Door de opwinding vergeet ik zelfs om een foto te maken en dat wil wat zeggen! Wat is ze mooi! Ze heeft een groot, geelachtig achterlijf. Veel groter dan mijn koningin met de gele stip van volk 2.

Vangen en merken is nog geen peanuts

Nu moet ik haar in de koninginnenclip vangen, in het merkbuisje met de stamper doen en een stip geven. Gelukkig ligt alles al klaar. Hoe ik het

doen moet, heb ik op internet gezien. Mijn leraar heeft het merken ook een keer laten zien, maar dat ging met de blote hand. Die techniek ben ik nog niet machtig. Het moet ook zo lukken. Al gauw zit Hare Majesteit via de clip in het merkbuisje. Nu de stempel in het buisje en de koningin naar boven schuiven. Oppassen dat ze niet geplet wordt, anders ben ik verder van huis. Snel de pen schudden, dop eraf en stippen. Pfff. Beweeglijk zo'n koningin. Ze blijft niet stilzitten! Ze verschuift telkens terwijl ik een stip op haar rug-schild probeer te zetten. De groene inkt verdeelt zich geleidelijk over haar hele rug. Ook haar vleugels krijgen nog wat kleur mee.

Nu maar snel weer terug bij haar volkje. Ik schud voorzichtig met het buisje en daar valt ze. Tussen de raten door naar de onderste broedkamer. Als dat maar goed gaat. Welkom Groene Koningin! ●

